

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

- B. Dufek opět předsedou ASO str. 4
- Vedení NeRV informuje str. 5
- Odbory v OHL ŽS str. 6
- Chybí mladí odborníci str. 7
- SON – kauze str. 8
- O zdraví... str. 9
- Turnaj v pétanque str. 10
- Fotbal a minigolf str. 11
- Turnaj v šipkách str. 12
- Blahopřejeme str. 12

KORONAVIRUS OSLABIL CHUŤ K PODNIKÁNÍ

Připravil
Miroslav Novotný

Krise způsobená pandemií koronaviru odhalila některé nové trendy na trhu práce. Tím prvním je skutečnost, že v tuzemsku ve srovnání s ostatními zeměmi v regionu klesl počet zaměstnanců zvažujících odchod z práce a start

vlastního podnikání. Pouhých 18 procent Čechů v porovnání s téměř 32 procenty v okolních zemích v současnosti zvažuje možnost, že by vyměnili jistotu zaměstnaneckého poměru za podnikatelskou dráhu.

Toto nízké procento je srozumitelnější v kontextu dalších zjištění, a sice že celých 73 procent respondentů se cítí ve svém zaměstnání spokojeno, vnímá vstřícnost svého zaměstnavatele a má pocit seberealizace. Tři čtvrtiny českých zaměstnanců uvádějí, že se cítí být ve své současné pozici dostatečně oceněny.

Nejpostiženější jsou velká města

Rok 2019 byl rokem, kdy firmy výrazně pečovaly o své zaměstnance, posilovaly svoji značku zaměstnavatele a snažily se zlepšit vnitropodnikovou komunikaci. Tato péče nyní nachází odraz ve vysoké míře spokojenosti. Samozřejmě na to má vliv i nejistota z budoucnosti a pozvolný růst nezaměstnanosti. Nezaměstnanost přitom neporoste plošně, ale spíše sektorově. Nejvíce pak v oborech, jež byly postiženy silně, jako veřejné stravování, letecká doprava, kultura a služby. Nejnovější statistiky ukazují, že pandemie zasáhla nejvíce lidi pracující ve velkých městech. Právě zde je totiž 20 procent zaměstnanců navázáno na turistický ruch a služby a dostává nadprůměrnou mzdu. Těmto lidem ze dne na den zmizela možnost výdělků, řada z nich proto začala hledat práci v jiných segmentech, například v logistice.

Každý třetí Čech přišel o část příjmů

Mezi logistickými společnostmi vyplynulo, že zhruba třetina nově zaměstnaných lidí přišla

Pokračování na str. 2

Zářijového jednání NeRV se jako hosté zúčastnili za lékařský odborový klub MUDr. Martin Engel (nahoře druhý zprava), předseda OSŽ Mgr. Martin Malý (nahoře vpravo) a předseda SON Ing. Milan Taraba (dolní foto), jednání řídil místopředseda NeRV Miroslav Novotný, předsedala místopředsedkyně OSŽ a předsedkyně NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková Foto: Jan Buchta

Jednání NeRV OSŽ v duchu pandemie covid-19 Ambulantní péče NEOCENĚNA

Připravil Milan Sedlák

Skryti za rouškami jednali členové NeRV OSŽ a jejich hosté 15. září 2020, tak jak si to vyžádala vládní opatření v souvislosti s pandemií covid-19.

Na svém jednání postupně přivítali MUDr. Martina Engela, předsedu lékařského odborového klubu Svazu českých lékařů, Mgr. Martina Malého, předsedu OSŽ a Ing. Milana Tarabu, předsedu

Sdružení nájemníků ČR, ve kterém mají nedrážní odboráři své zastoupení Miroslavem Novotným, místopředsedou NeRV, který jednání řídil.

V souvislosti s covidem-19 byl vytvořen dočasný program zdravotníkům v zařízeních, kde byla a je prováděna lůžková péče o pacienty. Naprosto však tento program pominul zdravotníky, kteří, i když působili v tzv. první linii, pečovali o pacienty pouze ambulantním způsobem. Tato naprostá nespravedlnost zahrnuje všechny zaměstnance Dopravního zdravot-

Pokračování na str. 2

KORONAVIRUS OSLABIL CHUŤ K PODNIKÁNÍ

Dokončení ze str. 1

právě z gastro segmentu a čtvrtina z oblasti služeb a administrativy. Zjednodušeně řečeno, polovina nově zaměstnaných lidí se zde ocitla proto, že jejich zdroj příjmů kvůli pandemii skončil anebo byl výrazně utlumen. Aktuální průzkumy přinesly ještě jedno zajímavé zjištění. Více než polovina (53 procent) zaměstnanců se domnívá, že budou muset odložit svůj odchod do důchodu, protože nemají dostatek důchodových úspor. Tento aspekt je zesílen aktuálně panující nejistotou z budoucnosti. V době velmi nízké nezaměstnanosti nebyl pro důchodce problém najít si brigádu či jinou možnost přivýdělku. Je otázkou, jak tomu bude v období po pandemické krizi.

Flexibilní formy zaměstnávání

Změny lze zaznamenat nejen v chování zaměstnanců a uchazečů o práci, ale i v přístupu samotných zaměstnavatelů. Poslední dva měsíce, kdy společnosti byly nuceny omezit či pozastavit svou činnost, vyvolaly značný příklon k flexibilním formám zaměstnávání. Jde jak o využívání práce z domova, tak i o zesílený zájem o agenturní zaměstnávání. Agentury nabírají lidi nejen na sezonní práce, ale i na kvalifikované pozice (tzv. bílé límečky).

Častou formou nábory je tzv. „vyzkoušej a najmi“, kdy lidé jsou nejprve zaměstnáni prostřednictvím agentury a teprve poté, co se osvědčí, jsou převedeni do kmenového stavu. ■

Jednání NeRV OSŽ v duchu pandemie covid-19 Ambulantní péče NEOCENĚNA

Dokončení ze str. 1

nictví, až na pražskou nemocnici, která lůžky disponuje.

MUDr. Engel, ač zdůraznil, že jednání s ministerstvem zdravotnictví už jsou uzavřena a k nápravě tak dojít nemůže, přislíbil, že navrhne, aby při jednáních o problematice zdravotnictví měl NeRV opět své zastoupení, tak jak tomu bylo v minulosti.

Náročnost práce zdravotníků v ambulantních zařízeních v diskuzi na toto téma osvětlila ve svém vystoupení rovněž lékařka, zaměstnankyně Železničního zdravotnictví ve skupině Agel, MUDr. Gabriela Ritterová. Paradoxem je finanční oceňování THP pracovníků v nemocnicích a nulové u lékařů, sester a dalších zdravotnických pracovníků v ambulantních zařízeních, kteří v mnohých případech suplovali práci zdravotníků z nemocnic.

O problematice bydlení, ochraně nájemníků, ale také majitelů bytových jednotek, či družstevníků hovořil Ing. Taraba. Podtrhl bytovou krizi především ve velkých městech, kde je nejen nedostatek bytů ale bydlení je tam předražené. Jako příklad uvedl průměrnou cenu bytu nikoliv v Praze, ale ve městech se střední zástavbou, o velikosti prostor tzv. 2 + 1, která se pohybuje okolo šesti milionů korun. Ekonomicky výhodnější je údajně bydlení v družstevních bytech.

Posluchače mimo další řadu zajímavých poznatků zaujala také tzv. nároková dávka, na kterou mají občané nárok, pokud jejich náklady na bydlení překročí 30 procent výdělku. Toto i další méně známé poznatky Sdružení

ochrany nájemníků shrnulo v knize určené široké veřejnosti. Kromě toho u SON působí poradna, kde je možno se informovat, popřípadě objednat na telefonním čísle 234 463 342 či 3. Při osobní návštěvě je třeba si vzít průkaz OSŽ.

Předseda OSŽ Mgr. Martin Malý se mimo jiné věnoval problematice jízdních výhod.

Nastínil, že v řešení jsou čtyři varianty. Systémové dořešení problematiky režijních jízdních výhod je stále pro vedení OSŽ jednou z hlavních priorit. MDČR ve svém návrhu Konceptu veřejné dopravy 2020 až 2025 s výhledem do roku 2030 z června tohoto roku sice

popsalo jednotlivé možnosti budoucího řešení jízdních výhod, nicméně z této koncepce nevyplyvá žádné jednoznačné zadání řešení, spíše se jedná o základní popis různých možností předložený k odborné, právní a politické diskusi. V návaznosti na jednání zástupců OSŽ, FSČR a FVČ dne 8. června s místopředsedou vlády a ministrem průmyslu, obchodu a dopravy Karlem Havlíčkem na MDČR se proto uskutečnilo několik dalších jednání mezi zástupci OSŽ, ČD a Správy železnic, dále potom jednání za účasti představitelů ČD, Správy železnic, MDČR a Jihomoravského kraje a následně další jednání mezi ČD, Správou železnic a OSŽ. Aktuální stav jednání je nyní takový, že bylo u renomované advokátní kanceláře zabývajících se dlouhodobě železniční problematikou zadáno společně, tj. ve spolupráci ČD, Správy železnic a OSŽ, zpracování právní analýzy, která by měla upřesnit právní podmínky pro případnou realizaci jednotlivých navrhovaných variant řešení. OSŽ se při těchto jednáních stále drží směru, na kterém se již v lednu dohodli s ostatními odborovými centrály na železnici, tj. v krátkodobém horizontu stále preferuje především dosažení dohody mezi

ČD a Jihomoravským krajem za součinnosti MDČR a Správy železnic o takovém způsobu stanovení kompenzací za užívání režijek, aby si od příštího roku držitelé režijek nemuseli pořizovat doplatky 1500 Kč na vlaky JMK. Z dlouhodobého pohledu potom ale také s partnery diskutuje možnosti případného zřízení zcela nově konstruovaných slev pro železničáře ve vazbě na zavádění jednotného státního tarifu. K dalšímu posunu v jednání by mělo dojít během podzimu, kdy by již měla být k dispozici zpracovaná právní analýza.

Dále se předseda OSŽ zmínil o tom, že covid-19 má výrazný vliv na pokles v oblasti dopravy a přepravy a že zájem železničních odborů je výrazná podpora přepravy.

Hovořil rovněž o přípravě odborového sjezdu, který je plánovaný na závěr příštího roku a v současnosti jsou zvažovány návrhy, jakým způsobem ho realizovat včetně zastoupení delegátů a hostů. Protože došlo k poklesu členské základny, bude snížen i počet delegátů. Problémy se vyskytují především u NeRV, kde stále figuruje AŽD Praha a Pars nova, ale tyto organizace nespolečně a hodlají si své kandidáty zvolit samostatně. Proto je vedení NeRV vyzve k jednání, neboť i jejich kandidáti pro delegování na sjezd OSŽ by měli vzejít

z jednání konference NeRV OSŽ. Podle místopředsedy NeRV OSŽ Miroslava Novotného se totiž jinak jedná o porušení stanov OSŽ. Vyplyvá to z usnesení tzv. mosteckého sjezdu, který zakázal jakoukoliv tvorbu frakcí, které se však v současnosti bez ohledu na to vytvořily.

Předseda OSŽ Mgr. Martin Malý se vyjádřil ve smyslu, že tato situace snižuje soudržnost odborů a on je naopak pro posilování odborářské základny, pro její družnost a pevnost – odbory musí být silné, aby mohly oprávněné požadavky svých členů prosazovat s úspěchem. Proto se snaží o to lidi spojit, nikoli rozdělovat a už vůbec ne dopustit snižování členské základny na základě vnitřních rozepí.

Covid-19 zasáhl velmi hluboce také odborové dění. Proto musela být řada akcí na domácí i zahraniční půdě zrušena či odložena, nebo se pořádat okleštěna. Posunuta musela být rovněž oslava 30. výročí založení OSŽ – nejbližším termínem se jeví začátek roku 2021, ani to však není jisté.

Další program jednání NeRV OSŽ byl zaměřen na kontrolu usnesení a zápisu č. 13 ze dne 16. června 2020, informace ze zásadních jednání, P OSŽ, Ú OSŽ a SON, informace z Výborů OSŽ a ZO OSŽ NeRV, změny v zákoníku práce, rekreace a stav rekreačních zařízení OSŽ a Pacifik, a.s.

V organizačním a různém byly zmíněny neuskutečněné sportovní hry RRS pro nemožnost osobního kontaktu se slovenskými odbory, projednala se příprava výjezdního zasedání NeRV v Rajeckých Teplicích, což se ze stejného důvodu ruší, byla vyzdvihována kvalita internetového magazínu Nedrážní Obzor

s tím, že se zlepšuje i četnost a s ní také stoupající kvalita dopisovatelské činnosti.

Ani v případě nepříznivé epidemické situace ve světě, a tím samozřejmě i u nás, není možno vynechat kolektivní vyjednávání se zaměstnavateli.

Obrovské problémy neustále řeší předseda ZO OSŽ v Nymburku Miroslav Balatka. Že jejich kolektivní vyjednávání není jednoduchou záležitostí, ukazuje třeba problém s výběrem odborových příspěvků a jejich zaslání na účet ZO OSŽ. Odbory nemají přehled, kde příspěvky končí a vzniká tak další obava, zda zaměstnavatel za své zaměstnance vůbec odvádí sociální a zdravotní pojištění. I na to se musí tamní odborová organizace zaměřit.

Dalším problémem je dodržování BZOP a vůbec zákoníku práce. Vždyť ani pracovní řád s tamní odborovou organizací nebyl vůbec projednán.

Že však není možno všechny zaměstnavatele měřit stejným metrem, ukazují v Lounech. Ač tamní společnost přecházela přes různé majitele, už se snad situace konečně ustálila a přístup k zaměstnancům se diametrálně změnil. Nyní při pracovní absenci z důvodu koronaviru měli v létě stoprocentní náhradu platu, později sníženou na 80 procent, což je stále více, než je dohoda podle uzavřené smlouvy, což by činilo pouze 60 procent průměrné mzdy. Na plný úvazek pracuje zhruba polovina zaměstnanců.

Současný majitel plně dodržuje zákoník práce, dohodnout se s odbory nemá problém a čeká na nové zakázky, především ze zahraničí, aby se zvýšila kapacita zaměstnanosti. ■

Fotografie: Jan Buchta

Asociace samostatných odborů (ASO) má (staro)nového předsedu

V Praze se dne 1. října 2020 konala Valná hromada ASO, v jejíž úvodní části jako host vystoupil **vicepremiér a ministr průmyslu, obchodu a dopravy Karel Havlíček**. Jeho projev se zaměřil především na situaci v české energetice ve vazbě na plány Evropské komise, prosazování přechodu od uhlé energetiky k obnovitelným zdrojům. Zároveň uvedl, že tendence, které se v současné době v EU objevují, plánují odstavit uhlé elektrárny a zastavit těžbu uhlí, jsou z ekonomického hlediska nereálné.

Nelze jednostranně spoléhat na obnovitelné zdroje, a proto je kladen důraz na výstavbu dalšího bloku JE Dukovany a na prodloužení životnosti stávajících bloků.

Vicepremiér Karel Havlíček dále vysvětlil, že z fondů EU budou rovněž podpořeny i investice do dopravy, a to zejména do železniční. Cílem je přejít k chytré železnici, zejména vybudovat vysokorychlostní tratě a vybavit železniční tratě účinnějšími zabezpečovacími zařízeními.

Ministr Karel Havlíček se zmínil i o otázce mobility. V této souvislosti připomněl problém, který se týká nedostatečného množství dobíjecích stanic.

K základním úkolům činnosti odborů patří kromě pracovního zařazení zaměstnanců a výše jejich mzdy, i otázka jejich celkového sociálního postavení ve společnosti. Proto také druhým hlavním hostem Valné hromady

ASO byla **ministřyně práce a sociálních věcí Jan Maláčová**, která uvedla, že její snahou je uskutečnit všechny plány, které má ČSSD v sociální oblasti, a které se snaží prosadit ve vládě. Například se podařilo zrušit karenční dobu. Dále je na programu otázka zvyšování důchodů, minimální mzdy, podpora rodin s dětmi. V této souvislosti konstatovala, že letos, díky koronavirové krizi, je situace v této oblasti velmi složitá. Přesto je, podle ní, třeba ocenit, že se podařilo zvýšení mezd u pracovníků sociálních služeb o 10 procent.

Ve svém projevu hovořila o dalších aspektech sociální politiky, zejména v otázce důchodů. Zde poznamenala, že je na programu i možnost předčasných odchodů do důchodu u osob, které mají náročné povolání. V závěru svého vystoupení poděkovala všem odborářům za jejich obětavou práci ve prospěch společnosti.

Bohumír Dufek pozitivně zhodnotil činnost odborové centrály

Členové Valné hromady ASO si vyslechli vystoupení předsedy Asociace samostatných odborů Bohumíra Dufky, který připomněl, že asociace oslavuje 25. výročí své činnosti, tj. od roku 1995, kdy vznikla jako druhá odborová centrála v ČR. Ve svém projevu Bohumír Dufek zhodnotil uplynulé čtyřleté období její činnosti. Mimo jiné uvedl, že Asociace samostatných odborů vždy prosazovala otázku

zavedení pětítýdenní dovolené, dále zvýšení minimální mzdy a růst důchodů. Dále konstatoval, že ASO je pro zrušení superhrubé mzdy a zdůraznil, že Asociace samostatných odborů trvá na 15procentním zdanění příjmů, protože je to pro naše občany finančně výhodnější.

Poté se Bohumír Dufek zmínil také o otázce zaměstnávání zahraničních dělníků v ČR. Uvedl, že řada podnikatelů a zaměstnavatelů raději využívá levnější pracovní sílu ze zahraničí, což je pro ně ekonomicky výhodnější než zaměstnávat české zaměstnance.

V další části svého projevu Bohumír Dufek zdůraznil, že mezi hlavní cíle ASO do dalších období bude rozvoj jednání Rady hospodářské a sociální dohody ČR (tripartity). Klíčovým tématem je zvyšování minimální mzdy, kdy odbory trvají na tom, aby minimální mzda byla ve výši 50% průměrné mzdy v ČR. Zároveň se věnoval otázce zavádění tzv. kurzarbeitu. Předseda ASO připomněl zkušenosti s jeho zaváděním v sousedním Německu, kde plní vysoce pozitivní roli v německém hospodářství.

Bohumír Dufek dále poznamenal, že pro ASO bude důležitou otázkou i Fond obnovy, který připravuje Evropská unie ke zmírnění dopadů koronavirové krize. Investice by podle něho, měly být z důvodu kontroly podpořeny zákonem. Odbory se obávají možných dopadů koronavirové krize na vývoj zaměstnanosti a mezd. Je proto třeba investovat především do rozvoje průmyslu, aby tak neklesla celospolečenská spotřeba, která drží ekonomiku.

Předsedou ASO byl opět zvolen Bohumír Dufek

V průběhu Valné hromady ASO rovněž proběhly volby předsedy, místopředsedů a předsednictva ASO. Předsedou ASO se opět stal Bohumír Dufek, který tuto funkci zastává od roku 1995, tedy od jejího založení. Mimochodem, k tomu musíme dodat, že Bohumír Dufek je zároveň i předsedou Odborového svazu pracovníků zemědělství a výživy – Asociace svobodných odborů (OSPZV-ASO ČR). Po volbě předsedy následovala volba místopředsedů, kdy byli zvoleni MUDr. Martin Engel, předseda Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů (LOK-SČL), Mgr. Martin Malý, předseda Odborového sdružení železničářů (OSŽ) a Josef Hlahůlek z OSPZV-ASO ČR. Zvoleno bylo i nové předsednictvo ASO a nová kontrolní komise ASO. Načež došlo i k projednání a schválení základních dokumentů ASO.

Závěr Valné hromady Asociace samostatných odborů patřil znovuzvolenímu předsedovi ASO Bohumíru Dufkovi, který poznamenal, že odbory čeká nelehké období, kdy se česká ekonomika musí vyrovnat se všemi důsledky současné koronavirové krize. ■

Bohumír Dufek hovoří k odborářům

Foto Jan Buchta

Nemajetková újma pozůstalých

Účinnost od 1. ledna 2021

Při smrtelném pracovním úrazu náleží pozůstalým náhrada nemajetkové újmy.

V čem bude spočívat?

Jde o nový druh náhrady. Důvodem této úpravy je to, že duševní útrapy, které jsou v zásadě tímto druhem náhrady odškodňovány, nelze vázat a podmiňovat zletilostí dítěte nebo žitím ve společné domácnosti, jak to bylo v původním znění.

Nově se výše náhrady jednorázové újmy pozůstalých odvozuje nikoliv od pevné částky, ale od násobku průměrné mzdy v národním hospodářství, který je v tomto případě stanoven na její dvacetinásobek.

U rodičů zemřelého, kdy je poskytována náhrada oběma rodičům, přísluší každému rodiči polovina stanovené částky. Jedná se o částku minimální. Může být poskytnuta částka vyšší u všech pozůstalých.

Další změnou v úpravě tohoto druhu nemajetkové újmy je rozšíření okruhu oprávněných osob o osoby, které jsou v poměru rodinném nebo obdobném a které smrt zaměstnance pocítují jako vlastní újmu. Podmínkou vzniku práva těchto osob je, že vznik nemajetkové újmy v konkrétním případě prokáží.

M.N.

Náklady spojené s pohřbem

Náklady se hradí tomu, kdo je vynaložil

Náhrada nebude stanovena pevnou částkou, ale nově se stanoví odvozením od jedena-půlnásobku průměrné mzdy v národním hospodářství zjištěné za první až třetí čtvrtletí předcházejícího roku, ve kterém vznikne právo na tuto náhradu škody.

Náklady spojené s pohřbem se hradí právě tak jako náklady spojené s léčením tomu, kdo je vynaložil.

Náklady na pohřeb se rozumějí náklady účtované pohřebním ústavem, hřbitovní poplatky, zřízení pomníku nebo desky a úpravy hrobu a jedna třetina skutečných nákladů na ošacení. Ze znění §271g odst1 zákoníku práce vyplývá, že lze hradit jen náklady přiměřené. Bude vždy záležet na posouzení každého konkrétního případu.

Pozůstalí mají nárok na pohřebné z prostředků nemocenského pojištění. Zaměstnavatel musí tuto částku odečíst od celkových výdajů za pohřeb. Jinak prokázané výdaje hradí v plné výši.

Náklady na smuteční ošacení, cestovní výlohy se hradí jen nejbližším příslušníkům rodiny a domácnosti zemřelého. Mezi příslušníky nutno počítat vdovu, děti, vnuky, ro-

diče, prarodiče, sourozence vlastní i nevlastní, tchána a tchýni.

M.N.

NeRV OSŽ má opět post stálého hosta na jednání RHSD ČR pro zdravotnictví

Dne 30.9.2020 se konalo na ministerstvu zdravotnictví ČR jednání pracovního týmu RHSD, tzv. „malé zdravotní tripartity“, tentokrát za účasti předsedkyně NeRV OSŽ Bc. R. Douskové.

Navržený program jednání se především týkal návrhu úhradové vyhlášky pro rok 2021, odměňování zaměstnanců v rezortu zdravotnictví, dotačního programu v souvislosti s epidemií COVID-19, personální situace a stabilizace zaměstnanců ve zdravotnictví.

Poměrně obsáhlá diskuze účastníků jednání byla k návrhu Úhradové vyhlášky na rok 2021. Předmětem rozsáhlé diskuze nejen ze strany odborů, ale i předsedou Sdružení praktických lékařů ČR byly předložené materiály MF ČR.V rámci dohodovacích řízení došlo k dohodě na výši úhrad na rok 2021 ve 12 ze 14 zdravotních segmentech. K dohodě nedospěly pouze segmenty v akutní a následné lůžkové péči. V segmentech, které se nedohodly, bude stanoven srovnatelný růst úhrad s ostatními segmenty, aby byl zachován princip rovného zacházení.

Další bodem jednání byl dotační program ministerstva zdravotnictví v souvislosti s epidemií COVID -19. K tomuto bodu byla ze strany stálého hosta za OSŽ vznesena připomínka na stranu MZ ČR. V ČR jsou poskytovatelé zdravotnických služeb, jejichž zaměstnanci ve sledovaném období rovněž pracovali ve ztíženém pracovním prostředí, a na ně se uvedený dotační program nevztahuje. Zástupci ministerstva ve své reakci odpověděli, že program je skutečně primárně určen pro poskytovatele lůžkové a sociální péče v ČR.

Bod zahrnující stabilizaci personální situace byl společně s dalšími neprojednanými body přesunut do jednání pracovní skupiny RHSD, která ve své gesci projednává i legislativní podobu.

Poslední bodem jednání bylo vystoupení náměstkyně ministra a hlavní hygieničky ČR MUDr. Jarmily Rázové, Ph.D k problematice osobních a provozních nákladů KHS v souvislosti s COVID-19. V této souvislosti zmínila problematiku trasování osob nakažených COVID-19. Neméně závažný problém se týká technického zabezpečení KHS a personálního obsazení jednotlivých hygienických stanic.

R.D.

Sčítání lidu 2021

Zkušební sčítání probíhá letos – v září a říjnu

Český statistický úřad zveřejnil detaily chystaného sčítání lidu v roce 2021. Hlavní rozdíl oproti tomu v roce 2011 je, že bude možné i online. K dispozici ale budou i klasické papírové archy k vyplnění.

Online dotazníky budou k dispozici ještě před sčítáním pomocí papírových dotazníků, a to od 27. března do 9. dubna. Kdo se nezapojí elektronicky, bude moci vyplnit papírový formulář, a to od 17. dubna do 11. května. Doručí jej sčítací komisaři. Podle odhadů ČSÚ vyplní 60 % lidí formulář online, lidé mohou vyplnit data i za členy své rodiny, například děti nebo seniory bez znalosti práce s počítačem.

Zbytek populace obslouží Česká pošta. Komisaři přijdou až do jednotlivých domácností, formuláře ale bude možné také vyvézt a odevzdat na 800 vybraných pobočkách.

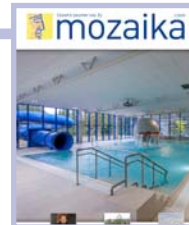
Zcela odpadnou otázky týkající se vybavenosti domácnosti například koupelnou nebo osobním počítačem, zjednoduší se otázky ohledně velikosti bytu, vzdělání či dojížděky do zaměstnání.

Prostřednictvím formulářů bude Český statistický úřad zjišťovat jména a příjmení lidí, druh a číslo dokladu jejich totožnosti, datum narození a pohlaví, místo pobytu, národnost, mateřský jazyk, dosažené vzdělání, počet dětí, povolání nebo informace o dojíždění do zaměstnání. Data budou zpracovávána v anonymizované podobě. Statistici budou zjišťovat také způsob bydlení, velikost bytu, připojení na plyn a vodovod, způsob vytápění nebo složení domácnosti, tedy seznam osob v bytě a vztahy mezi nimi. Nadále budou moci dobrovolně uvádět i to, zda se hlásí k nějaké národnosti nebo náboženské víře.

Za nevyplnění formuláře nebo jeho závažně chybné vyplnění bude hrozit pokuta 10 000 korun, za zneužití údajů ze sčítání až půlmilionová sankce.

K online dotazníku se dostane každý, stačí k tomu datum narození a číslo platného dokladu. Lidé také mohou použít datovou schránku nebo elektronickou identitu, pokud je mají.

Poprvé bylo sčítání lidu na českém území v roce 1869. Od roku 1918, tedy od vzniku samostatného Československa, se jich uskutečnilo devět. Zatím poslední bylo před devíti lety, kdy se dotazníky daly poprvé vyplňovat přes internet.

ZEPTALI JSME SE OLDŘICHA SOBOLA, VÝKONNÉHO PŘEDSEDY VÝBORU OSŽ PŘI OHL ŽS, a.s. (Výběr z rozhovoru)

Foto: Jan Buchta

Pane Sobole, již druhé volební období působil ve funkci výkonného předsedy Výboru Odborového sdružení železničářů při OHL ŽS, a.s. Mohl byste v úvodu stručně představit tuto odborovou organizaci?

Odborová organizace při OHL ŽS, a.s. je organizována v šesti základních organizacích OSŽ, které mají přenesenou samostatnou právní subjektivitu. Jako organizační jednotky jednají a zavazují se vlastním jménem v souladu se Stanovami OSŽ a v jejich rozsahu. Vrcholově jsou zastřešeny Nedrážním republikovým výborem, Ústředím OSŽ a Asociací samostatných odborů. Předsedové těchto základních organizací jsou sdruženi ve Výboru OSŽ, který volí svého předsedu a současně jedná s vedením společnosti. Celkový počet členů základních organizací se následkem fluktuace zaměstnanců neustále mění. V současné době se jedná o zhruba 30 % zaměstnanců společnosti, tedy 333 členů. Rovněž u nás funguje i Klub seniorů, který má cca 140 členů a jsou zde sdruženi naši bývalí zaměstnanci.

Jakou činnost provádějí odbory ve firmě a co je pro ně v současné době prioritou?

Na podnikové úrovni odbory vyjednávají za zaměstnance podnikovou kolektivní smlouvu s cílem zaručit důstojné pracovní, mzdové a sociální podmínky a benefity pro zaměstnance. Prostřednictvím podnikového výboru OSŽ a Nedrážního republikového výboru OSŽ jednáme se zaměstnavatelem na vrcholové úrovni a připomínkujeme jeho pracovní řád. Provádíme kontroly nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na našich pracovištích. Zajišťujeme také volnočasové aktivity, sportovní a kulturní činnost, rekreace s příspěvkem v tuzemsku i zahraničí, a to i ve vlastních rekreačních zařízeních.

Obecně by se dalo říci, že odbory jsou právní

ochranou a jistotou, a naší prioritou nejen v současné době je především zaměstnanost.

S vedením OHL ŽS, a.s. je odborové sdružení stále v kontaktu, probíhají pravidelná jednání. Jak se vám s vedením spolupracuje?

Myslím si, že v současné době naše spolupráce a hlavně pravidelná jednání všech předsedů ZO OSŽ s vedením je na dobré úrovni. Bylo tomu tak i v době, kdy byl generálním ředitelem Ing. Michal Štefl. Jenže špatné výsledky hospodaření firmy se nelíbily našemu majoritnímu akcionáři. Došlo ke změnám téměř na všech pozicích top managementu, který už odborům tolik nakloněn nebyl, což lze připisovat částečně i červeným číslicím. Bylo provedeno hodně nepříjemných změn a výrazně se propouštělo, což snížilo i stavy členů v odborech. Na ty tři roky bych opravdu nejraději zapomněl. V té době se nedalo o dobré spolupráci vůbec mluvit. Z pozice odborů jsme se museli párkrát obrátit i na dozorčí radu a na základě toho došlo k posunu v jednáních, přibyla konstruktivnost. V dubnu 2018 došlo opět ke změnám ve vedení společnosti, kdy se novým generálním ředitelem stal Ing. Roman Kocůrek, a to byl okamžik, kdy se spolupráce a sociální dialog výrazně zlepšily.

Jste také členem dozorčí rady OHL ŽS, a.s. Jaká je vaše role v tomto orgánu a na co konkrétně upozorňujete vedení mateřské firmy?

V dozorčí radě figuruji jako člen zvolený zaměstnanci společnosti. Upozorňuji na připomínky vzešlé od pracovníků z provozu, divizí a staveb, řeším ekonomickou část týkající se mezd a případných odměn. Připomínkuji podnikatelský plán a vyjadřuji se ke stavu zaměstnanosti.

V současné době se v České republice projevuje nedostatek pracovních sil, což se řeší i nábořem lidí ze zahraničí. Jak to vidíte odbory?

Na tuto problematiku se díváme se souhlasným stanoviskem. Pokud není jiná možnost, tak proč ne. I v době, kdy jsem ještě pracoval na stavbách, s námi pracovali lidé z Ukrajiny. Na druhé straně je důležité, abychom opravdu měli zaměstnanou naši pracovní sílu. Jenže doba je taková, že se našim mladým lidem (tím bych nerad někoho urazil) mnohdy nechce pracovat na stavbách a mimo domov, což není dobré znamení. Jen se podívejte, kolik učňovských škol bylo zavřeno, protože vyučit se řemeslu a dělat manuál-

ně nějak „vyšlo z módy“. V souvislosti s tím si vždy vzpomenu na dobu, kdy naše firma měla své učňovské středisko a vychovávali jsme si své budoucí zaměstnance v různých oborech.

Má-li mít odborová práce budoucnost, je nezbytně nutné zajistit kontinuální pokračování základní organizace, což se neobejde bez získávání nových členů. Jaký je dle vás hlavní důvod, proč by zaměstnanci měli být v odborech a platit příspěvky?

Zaměstnavatel, u kterého nepůsobí odbory, se řídí jen dle zákoníku práce. Pokud odbory u zaměstnavatele jsou, je situace pro zaměstnance daleko příznivější, jelikož se zaměstnavatelem uzavírají kolektivní smlouvy. Můžeme tedy vyjednat lepší podmínky, než jsou zakotveny v zákoníku práce. K tomu ale potřebujeme mít sílu v podobě zaměstnanců – odborářů. A čím víc jich bude, tím bude naše pozice pro vyjednávání silnější. Navíc vstupem do odborů zaměstnanci získají odborné zázemí, potřebné informace a tím větší jistotu při řešení svých pracovních i osobních problémů. Členům OSŽ nabízíme bezplatnou právní pomoc, výhodná pojištění (soulad s právem), nevratnou dávku z Podpůrného fondu OSŽ a mnoho dalších výhod, o kterých je možné dočíst se na webových stránkách OSŽ (www.osz.org). Platba členských příspěvků ve výši jednoho procenta z čisté mzdy slouží k zajištění činnosti odborové organizace a je to především otázkou solidarity.

Jak vidíte budoucnost odborů v OHL ŽS, a.s.?

Jelikož jsem věčný optimista, tak věřím, že i v budoucnu bude u naší společnosti odborová organizace působit. Jen je potřeba získávat pro tuto práci další členy, kteří budou mít chuť pracovat a tzv. nosit svou kůži na trh hlavně na pozicích v závodních výborech základních organizací OSŽ, kde to není mnohdy jednoduché. Dovolím si touto cestou poděkovat všem současným předsedům a jejich členům ZV za dosavadní práci.

Je vidět, že žijete svojí prací, ale prozradte nám ještě na závěr, jaké jsou vaše koníčky.

Mezi mé hlavní koníčky patří v létě fotbal a turistika, v zimě sjezdové lyžování i běžky, ale nepohrdnu ani pěknou muzikou a příjemným divadelním představením např. v Městském divadle Brno.

Děkuji za rozhovor.

**RNDr. Jana Petrásková, Ph.D.,
útvár Kancelář GŘ a komunikace OHL ŽS, a.s.**

„V SOUČASNÉ DOBĚ NENÍ NA OBZORU PŘÍLIV MLADÝCH ODBORNÍKŮ DO PODNIKŮ NAŠEHO ZAMĚŘENÍ...“

HOVOŘÍME S MAGDALENOU STRÁNSKOU, PŘEDSEDKYNÍ ZO OSŽ CZ LOKO

Nedostatek mladých lidí na pozicích specializovaných profesí je v současné době v podnicích železničního opravárenství (a nejen tam) neradostnou zkušeností. Jaký je z vašeho pohledu zájem o práci v železničním opravárenství ze strany mladých lidí?

Podnik v současné době potřebuje nejvíce profese elektrikářů, zámečníků, svářečů a lakýrníků, kteří by ideálně měli být zaměřeni na železniční profesi. Protože školy s čistě železničním zaměřením již v současné době prakticky neexistují, spolupracuje vedení podniku s partnerskými školami prostřednictvím specializovaného programu, který je určen pro žáky a studenty středních škol, středních odborných učilišť i vysokých škol. Některé z těchto škol mají obory, které jsou zaměřené alespoň z části na problematiku železnice, a právě s těmi se vedení podniku snaží navázat co nejúžší spolupráci. Nedostatek zájmu o železnici se však projevuje již na základních školách a s tím souvisí i postupný zánik škol a učilišť s čistě železničním zaměřením.

Jaký je podle vašeho názoru důvod tohoto stavu?

Souvisí to snad s výdělkovými možnostmi? Pokud se týká našeho podniku, dá se říci, že pro

studenty přímo po škole jsou nástupní podmínky na výše zmíněných pozicích (elektrikář, svářeči atd.) velmi dobré. Pokud jsou šikovni a pracovití, velice rychle se jim naskytne možnost mzdového postupu. Lidem, kteří mají zájem a chuť se rozvíjet, dokáže podnik vytvořit kariérní plán s možnostmi postupu na místa technologů či mistrů, či v oblasti servisu. Kariérní a mzdový růst je však dnes, bohužel, považován za jakýsi standard či samozřejmost a zdá se, jako by mladým lidem trochu vymizela chuť vyniknout a vypracovat se vlastními silami co nejdál. Je to nicméně záležitost velice individuální a stále naštěstí existuje spousta těch, kteří jsou pracovití, chtějí ukázat, co v nich je a jsou také loajální podniku.

Jaká je poptávka po pracovních silách u vašeho podniku a jak podnik řeší případný nedostatek pracovníků?

Nedostatek pracovníků podnik řeší mnoha způsoby a snaží se využít veškerých zdrojů na trhu, včetně pracovníků z personálních agentur, přičemž však nezanedbává investice do náboru a do personálního marketingu. V období prázdnin a dovolených vypomáhají brigádníci, ovšem zdaleka to nestačí. Kvalifikovaných odborníků je stále nedostatek a to navzdory tomu, že podnik

Foto: Jan Buchta

mimo jiné nabízí mladým lidem a studentům seznámení s podnikem za pomoci tzv. trainee programu, který zahrnuje podrobné seznámení s prací v podniku.

Co všechno tento program zahrnuje?

Program zahrnuje seznámení s podnikem CZ LOKO prohlídkami našich provozů v České Třebové a v Jihlavě a prezentaci našich oddělení, prezentační jízdy na našich lokomotivách u vybraných zákazníků, dny s vybraným zaměstnancem CZ LOKO. Dále mají studenti možnost zpracování miniprojektu, či workshop zaměřený na měkké dovednosti s profesionálem v oboru. Nejlépe hodnocení účastníci programu obdrží věcnou cenu a také finanční odměnu.

Existuje nějaká možnost, jak by se popsaná situace obrátila k lepšímu?

Obávám se, že v současné době nějaký příliv mladých odborníků do podniků našeho zaměření není na obzoru. Pomohla by snad větší propagace a podpora technického školství, ale tuto záležitost podniky samotné příliš neovlivní. Snad jediná šance pro podniky jako jsme my, je to, že se při blížící se ekonomické krizi trochu takzvaně „pročistí vzduch“ na trhu práce a dostane se k nám více uchazečů z firem, které toto období nepřežijí. Zatím ale nic takového nijak výrazně nepociťujeme, a pokud taková situace přijde, bude jen dočasná.

Děkuji za odpovědi.

(Převzato z čtrnáctideníku Odborového sdružení železničářů OBZOR č. 18 ze dne 14. září 2020)

Společnost CZ LOKO odvezla tři lokomotivy do Itálie, míří ke dvěma zákazníkům

Itálie se stala jedním z hlavních exportních trhů CZ LOKO

Speciální konvoj tří lokomotiv EffiShunter 1000 včera vyrazil z České Třebové do Itálie.

Přes problémy s pandemií koronaviru se společnosti CZ LOKO podařilo získat v Itálii další zakázky.

První dva stroje (744.129 a 744.130) zamíří ke společnosti Ferrovie Nord Milano (FNM), třetí 744.131 odebere společnost EVM Rail. Kontrakt s první firmou / FNM / je z loňského roku, smlouvu s druhou společností uzavřela firma letos v létě. Lokomotivy jely vlastní silou do Břeclavi, kde si je přebíral rakouský dopravce už v nečinném stavu. Lokomo-

tivy míří do Milána a Verony. Itálie je pro CZ LOKO již tradičním trhem. Export se nezastavil, ale pokračuje úspěšně dále. Firmě pomáhá její silné know-how a procesní řízení s uplatňováním řady chytrých řešení. Jde o oživování komponentů lokomotiv, video návody, servisní podporu nebo sdílení dat.

Dopravce EVM Rail je nově vznikající severoitalský operátor, působící v rámci nadnárodní skupiny Gruppo Etea. Ta zastřešuje pestrou škálu činností od strojírenské výroby, přes zemědělství a potravinářství, až po energetiku z obnovitelných zdrojů. **M.N.**

KAUCE NEBOLI „JISTINA“

Má pronajímatel právo požadovat při uzavření nové nájemní smlouvy tzv. kauci a jak vysokou? Který zákon to upravuje?

Institut kauce neboli „jistiny“ je upraven v § 2254 zákona č. 89/2012Sb., občanský zákoník.

Podle tohoto ustanovení se může pronají-

matel na složení jistiny s nájemcem dohodnout. K uzavření takové dohody může dojít i v průběhu trvání nájemního vztahu samostatnou dohodou. Pokud k dohodě ne-

dojde, pronajímatel není oprávněn složení jistiny po nájemci vymáhat. NOZ pouze určuje, že tato jistina nesmí být větší než trojnásobek měsíčního nájemného.

Pronajímatel mi po skončení nájmu nevrátil kauci, co můžu dělat?

Vše mám uhrazeno, žádné závady v bytě, předávací protokol sepsán, majiteli nic nedlužím.

Písemně vyzvěte pronajímatele/doporučený dopis/ k vrácení finanční částky představující jistotu, a to do vámi stanovené lhůty na váš účet/adresu/. Upozorněte ho, že po-

kud vám jistotu ve lhůtě nevrátí, obrátíte se se svým nárokem k příslušnému soudu. Pokud ani toto nezabere, obraťte se na soud s návrhem na vydání platebního příkazu.

Konkrétní postup doporučuji konzultovat s advokátem v poradně Sdružení nájemníků ČR.

Vrácení kauce nájemci **PO SKONČENÍ NÁJMU**

Vratná kauce na byt či dům slouží jako záruka pronajímateli, že nájemce splní své povinnosti plynoucí z nájemního vztahu. Jedná se o finanční zálohu, kterou může pronajímatel využít pouze v případě, že mu vůči nájemci vznikly dlužné pohledávky např.: nájemce nezaplatí nájem, zálohy na služby, nebo jejich vyúčtování. Kauce může být využita i na pokrytí případných škod na majetku. V zásadě ale platí povinnost pronajímatele kauci navrátit zpět nájemci, a to po skončení nájmu.

Povinnost nájemci zaplatit kauci pronajímateli vzniká pouze na základě vzájemné dohody. Tato dohoda bývá nejčastěji uzavírána při podpisu nové nájemní smlouvy.

Horní hranice pro stanovení výše kauce činí dle občanského zákoníku trojnásobek měsíčního nájemného (bez záloh na služby).

Samotná výše by měla být sjednána v nájemní smlouvě. Stejně tak je vhodné uvést právní osud kauce, tedy v jakých případech může být z kauce čerpáno, za jakých podmínek bude kauce nájemci vrácena, a především termín vrácení kauce.

Pronajímateli ze zákona přísluší povinnost vrácení kauce po skončení nájmu, a to bez zbytečného odkladu, pokud není v nájemní smlouvě sjednáno jinak. Vrácení kauce je vázáno na skončení nájmu, nikoliv na vyklizení bytu. Pro celou problematiku vrácení kauce je vhodné, aby strany sepsaly předávací protokol se seznamem případných škod a výši jejich úhrady. Po ukončení nájmu náleží nájemci mimo práva na vrácení kauce i právo na vyplacení úroků z poskytnuté kauce, a to za dobu od jejího poskytnutí do vrácení. Výši úroků je vhodné

rovněž zahrnout do dohody, v opačném případě je výše úroků stanovena ve výši zákonné sazby.

Pronajímatel má právo kauci započíst k úhradě dlužného nájemného, služeb a nedoplatků při jejich vyúčtování. Pokud dojde k poškození pronájemného bytu, nebo jeho vybavení, může pronajímatel z kauce odečíst náklady na opravy případných škod, které za dobu trvání nájmu vznikly. V tomto případě však leží důkazní břemeno na straně pronajímatele, který musí způsobené škody prokázat, nejlépe za pomoci fotografií či svědků.

Pronajímatel si však nesmí kauci ponechat z důvodu běžného opotřebení. Za takového opotřebení a vady odpovídá majitel a oprava vad nesmí být hrazena z kauce nájemce.

BYTY ZDRAŽILY PŘED VYPUKNUTÍM EPIDEMIE

ZASPALI JSME 30 LET

Ze studie společnosti Deloitte vyplývá, že cena bytů v Praze a krajských městech letos v prvním čtvrtletí meziročně vzrostly o 13% na 65 400 Kč za metr čtvereční. Tempo je tak nejvyšší za poslední dva roky. Šedesátimetrový byt tak vyjde skoro na čtyři miliony korun.

Ceny stouply ve všech krajských městech. Nejdražší byla Praha s 88 100 Kč za metr čtvereční, nejlevnější potom Ústí nad Labem s cenou 2100 Kč/m². Celkem se prodalo v ČR, v prvním čtvrtletí 5700 bytů za 23 miliard Kč.

Vzhledem k pandemii COVID-19 došlo na přelomu prvního a druhého čtvrtletí k „zamrznutí“ realitního trhu. V zemích, kde výrazně vzroste nezaměstnanost a začne se zhoršovat životní úroveň, lze předpokládat, že dojde k poklesu cen nemovitostí. Exis-

tují však země, jako je Česká republika, kde přetrvává chronický nedostatek nemovitostí, vzniklý kvůli špatným stavebním předpisům. V těchto zemích dojde pouze k stagnaci cen nemovitostí.

Podle České národní banky byly ceny nemovitostí ke konci roku 2019 nadhodnocené o 15-25%. Očekávané splasknutí této bubliny nemusí nastat, díky ekonomickým opatřením, kdy tyto peníze mohou skončit na realitním trhu.

Rychleji než v tuzemsku zdražily nemovitosti na Slovensku, či v Polsku. Mírně zlevnily pouze v Maďarsku. Zatím není známo, jak moc zasáhl do vývoje realitního trhu nástup koronaviru. Různá zpoždění v realizaci obchodů, uzavírání hypoték budou statistiky ještě nějaký čas zkreslovat. Určité ochlazení trhu však lze očekávat.

Při poklesu příjmů kvůli korona krizi a zprísnění podmínek poskytování hypoték je pro Čechy stále obtížnější dražší nemovitosti získat nebo v nich platit nájemné.

Hledání receptů, jak bydlení učinit dostupnější, je několik.

Obce by měly mít při povolování výstavby bytů právo žádat od developerů čtvrtinu nových bytů pro svoje účely. Za to by developerům platili pouze nákladovou cenu bytu (Ceny bytů by tak mohly klesnout až o třetinu). Obce by mohly založit obecně prospěšnou společnost, která by si vzala úvěr na výstavbu. Zájemci o byt by si pak naopak hypotéku nebrali.

V návrzích je tak vidět snahu inspirovat se v Rakousku nebo ve Velké Británii a dohnat tak čas, kdy jsme v této oblasti zaspali.

Vážené čtenářky,

bulka v prsu hned neznamená rakovinu.

S narůstajícím výskytem karcinomu prsní žlázy spadá značná část lézí prsa do kategorie benigních afekcí. Nenádorová onemocnění se objevují nejčastěji mezi 20. až 50. rokem života. Jsou charakterizována změnou struktury prsu, tvorbou vaziva a cyst.

Prs – mamma – párový orgán, u ženy tvořen kůží, mléčnou žlázou (glandula mammaria) a tukovým vazivem. Mléčná žláza je laločnatá žláza uložená v tukovém polštáři prsu. Skládá se z 15 až 25 laloků, které se člení do menších lalůčků (alveoly). V alveolech je během kojení produkováno mléko. Jejich vývody se postupně spojují do společných mlékovodů, vývodů (duktů) ústících na prsní bradavce. Parenchym mléčné žlázy je zabalen do tukového tělesa, na povrchu je kožní kryt s areolou a prsní bradavkou. Prs je rozdělen na čtyři kvadranty a centrální část. V prsu mají klinický význam jeho lymfatické cévy. Mízu odvádějí do uzlin v podpažní jamce (axila), nad a pod kostí klíční, podél kosti hrudní, předního mezihrudí (mediastinum). Vyšetřování uzlin je součástí vyšetření prsů. Zhoubné nádory mohou metastazovat do spádových lymfatických uzlin.

Během života procházejí prsa hormonálními změnami. Nejvýrazněji se mění v období:

***puberty** – dochází k růstu a větvení ductů a zvětšuje se objem tkáně, ***těhotenství** – žláznatá část zmohutní a tvoří převážnou část prsu, ***po skončení kojení** – žláznatá část postupně zaniká, prs se zmenšuje a převažuje pojivová tkáň, ***po přechodu** – markantně se snižuje počet lalůčků, vazivová tkáň se redukuje a je nahrazena tukem. **Hormonální dysbalance vedou k morfoloickým změnám.** Mohou být významné a prognosticky závažné.

Benigní, nenádorová onemocnění prsu:

Vrozené vady prsu. Dokonalá symetrie prsů neexistuje. Výjimkou jsou dokonale zavedeny implantáty. Konzervativní léčba hormonální nebo různými prsními mastmi, gely, čaji není účinná. Vývojové vady prsu a jejich léčba spadá do plastické a kosmetické chirurgie.

Krvácení – z dvorce po dobu kojení je způsobeno tržnými rankami. Opatřením je lokální péče, zvýšená hygiena matky i kojencovi dutiny ústní. Krvácení z mlékovodů je závažný příznak, zvláště u jednostranné krvavé sekrece. Vyžaduje další vyšetření.

Výtok z prsu. Čirý výtok z mlékovodů bývá fyziologický u kojících žen i u žen, které přestaly kojít. Objevuje se po teplé lázni, po vzrušení, po kompresi prsu. **Hnisavý výtok z mlékovodů je vždy patologický.**

Záněty prsu způsobují bakterie. Jedná se o akutní hnisání. Projeví se zarudnutím, otokem, bolestivostí a teplotou. Při chronickém průběhu se tvoří píštěle s hnisavou sekrecí. Objevují se nejčastěji v období kojení, poporodní, v šestinedělí. **Léčba** je antibiotiky,

dostatek tekutin, studené obklady, odstříkání mléka. Nehojící se hnisavé léze, abscesy je nutné řešit chirurgicky.

Poranění prsu vzniká nárazem nebo tupým úderem, bezpečnostním pásem. Jde o zhmoždění, často s tvorbou hematomu. Poranění prsu není příčinou nádorového bujení.

Mastodynie – bolesti prsu – bývají častou stížností žen. Nejčastější je hormonální v závislosti na menstruačním cyklu. Asi 2/3 žen pociťují nějakou bolest, jen 5–10% navštíví lékaře. Prvořadě je důkladné vyšetření a uklidnění ženy, že se nejedná o karcinom. Trvalá a lokalizovaná bolest prsu jako jediný příznak karcinomu prsu se vyskytuje vzácně.

Mastopatie – dysplazie – nezánnětlivé onemocnění prsu, podstatou jsou změny způsobené hormonálními vlivy. Involuční změny prsu postihují epitelální i stromální složku tkáně, často nepostihují obě složky symetricky. Jedná se o změnu optimálního poměru stromální a žláznové složky prsní tkáně. Výsledkem je převaha jedné stavební složky prsu nad druhou, sklon k tvorbě cyst nebo převažující vaziva. **Fibrocystické změny jsou nejčastějším typem změn u žen v premenopauzálním věku.** Nejčastěji se jedná o benigní (nezhoubné, nepatologické) ložisko - cysty, fibroadenomy (vazivového ložiska), lipomy (ohraničené tukové tkáně), papilomy, adenomy, hemangiomy. Radí se k neproliferujícím změnám. **Některé změny mohou předcházet vzniku nádoru – prekancerózy.**

Je vhodné je odstranit, když se zvětšují a mají nejistou prognózu. Je nutné vyloučit zhoubné nádorové onemocnění (rakovinu prsu).

Hmatná rezistence (bulka):

Cysty – malý hmatatelný útvar v prsou nebo v podpaží. Souvisí s hormonálními výkyvy při menstruaci, ovariálním cyklu, v těhotenství, v menopauze. **Jedná se o nádor, zánět, dysplazii.** Obsahem může být tekutina, která se časem vstřebá. Nalézají se uvnitř žlázy, pod kůží, na povrchu. Rizikem je rodinná predispozice karcinomu prsu, nebo hormonální dysbalance.

Příznakem je bulka, uzlíkovitě zatvrdnutí různé konzistence, od velmi malých, nehmavných až po několik centimetrů. **Bolest, zduření, zarudnutí. Krvácení z bradavky, bělavý výtok z mlékovodu.** Cysty s tekutinou se od-sávají jehlou, nebo se odstraní chirurgicky.

Fibroadenom, adenom – onemocnění žlázy u mladé ženy mezi 20. až 30. rokem, před menopauzou. Považované za vývojovou odchylku. **Nádor ze žláznového epitelu, struk-turou se podobá původní žláze,** může mít zachovanou sekreci. Růst je spojen s produkcí hormonů v reprodukčním systému. Mění se velikostí i tvar, může se měnit v průběhu těhotenství a kojení. **Příznakem je ohraničená několik centimetrů velká kulovitá bulka, tuhé konzistence,** vznikající v lobulu. **Nebolestivý,** v 20 % mnohočetný, volně pohyblivý uzlík. Roste pomalu a růst nelze zastavit. Po menopauze regreduje a kalcifikuje. Složitý adenom

může mírně zvýšit riziko rakoviny prsu.

Lipom – tuková bulka, tvořená tukovými buňkami. Roste velmi pomalu pod kůží. Je měkký a pružný, nebolí. Bolestivé jsou, když tlačí na nerv, cévu nebo orgán. Bývá mnohočetný. **Vyskytuje se na místech, kde se v těle nachází tuk.** Příčina vzniku není jasná, genetická predispozice, úraz, tupý náraz.

Papilom – květákovitě zbytnění vnitřní stěny mlékovodu (intraduktální). Rostou ve velkých vývodech blízko prsní bradavky, výjimečně v malých kanálcích. Vyskytují se jednotlivě nebo ve větším počtu. **Příznakem je výtok z bradavky,** může být i krvavý. Typický je pro období přechodu.

Hemangiom – benigní nádor z krevních cév. Mohou být vrozené. Drobné hemangiomy jsou červené hrbolky běžné na kůži.

Vyšetřovací metody: 1. **Samovyšetření** pro časnou diagnostiku nádorů má psychologický a pedagogický význam – ženy dobře spolupracují ve screeningu. **Fyzikální vyšetření** – lékař ženu vyšetřuje vždy vstoje i vleže, každý prsní kvadrant a bradavku zvlášť. Je dobře zjistitelná sekrece, záněty. **Nádor je hmatný, má-li v průměru více než 1,5 cm.**

2. **Ultrazvukové vyšetření** – vhodné pro mladé ženy do 40 let (z důvodu větší denzity prsní žlázy). Pro způsob provedení i pro muže. U starších žen je doplňkovou metodou k rentgenovým metodám.

3. **Rtg mamografie diagnostická** – určena všem ženám kteréhokoliv věku se symptomy onemocnění prsu. Provádí se u rizikových skupin žen od věku 40 let v ročních až dvouletých intervalech. U vysoce rizikových žen (mutace genu BRCA 1,2) je prováděná od 0 let, v kombinaci s UZ.

4. **Rtg mamografie screeningová (preventivní)** určena asymptomatickým ženám 45 až 69 let věku. Ve dvouletých intervalech.

5. **Mikroskopické (bioptické) vyšetření odebrané tkáně.** Rozhodne mezi nenádorovým a nádorovým onemocněním, určí jeho charakteristiku. **Odběr tkáně se provádí punkcí nebo chirurgicky** – excízi.

Léčba. Konzervativní chirurgické výkony podle velikosti nádoru. **Excize** – odstranění části tkáně prsu v nezbytném rozsahu. **Incize** – rozříznutí prsu a uvolnění hnisu, sanace ložiska a jeho drenáž. Pokud není ložisko spolehlivě hmatné, vyžaduje navigaci nákresem nebo drátkem. **Odebraná tkáň je biopticky vyšetřena.** **Exstirpace** je cílené odstranění nezhoubného nádoru nebo ložiska.

Jakoukoliv zjištěnou rezistenci v prsu je nutno urychleně vyšetřit!

CELOREPUBLIKOVÝ OTEVŘENÝ TURNAJ V PÉTANQUE JEDNOTLIVCŮ I DRUŽSTEV

V Olomouci proběhl dne 2. 9. 2020 v odpoledních hodinách celorepublikový turnaj v pétanque jednotlivců i družstev. Velice dobře si na tomto turnaji vedli zástupci nedrážních organizací. Renata Dousková i Miroslav Novotný obsadili v kategoriích jednotlivců shodně druhá místa. Úplně ovládli soutěž družstev, ve které zvítězili. Vítězi v soutěži jednotlivců byli S. Anton a v ženách D. Balejová.

MČR ŽELEZNIČÁŘŮ O POHÁR PŘEDSEDY OSŽ V KOPANÉ

Na dvou velice dobře připravených hřištích FK Pardubice (Ohrazenice) a příjemném prostředí proběhnul dne 9. září 2020 turnaj železničářů O POHÁR PŘEDSEDY OSŽ v kopané. Soupeřila čtyři družstva, systémem každý s každým. Nedrážní organizace reprezentovalo družstvo EŽ Praha a.s., které bojovným výkonem zvítězilo nad dvěma soupeři hrajícími pod hlavičkou ČD CARGO, a.s. a ČD, a.s. Jedinou porážku zaznamenalo družstvo s os-

minásobným vítězstvím mužstvem Správy železnic.

Předseda OSŽ Mgr. Martin Malý spolu s personálním ředitelem Správy železnic, a.s., Ing. Kouckým předali družstvům hodnotné ceny a poháry.

Dovoluji si poděkovat touto cestou vedení společnosti EŽ Praha, a.s. a především vedoucímu týmu Ing. Čižmárovi a administrativním pracovníkům za technické zajištění těchto reprezentantů.

Miroslav Novotný, místopředseda NeRV OSŽ

Pořadí turnaje

1. Správa železnic	7 bodů	3. ČD CARGO, a.s.	2 body
2. EŽ Praha, a.s.	6 bodů	4. ČD, a.s.	1 bod

MČR ŽELEZNIČÁŘŮ V MINIATURGOLFU

Odborové sdružení železničářů ve spolupráci s ČD, a.s., ČD Cargo, a.s. a Správou železnic, státní organizací, uspořádalo mistrovství ČR železničářů v minigolfu.

Mistrovství České republiky pro rok 2020 se konalo ve dnech 29. až 30. září v Olomouci. Organizaci zajišťovala RSK OSŽ Olomouc prostřednictvím svých členů Šárky Mužíkové, Šárky Gruszewské, Andrey Oralové a Ivo Šimka. Hrál se podle platných pravidel minigolfu.

Čestným ředitelem byl Ing. Radek Steiger MPA, manažer RP ZAP Olomouc, ředitelkou Bc. Renata Dousková, místopředsedkyně OSŽ a sportovním ředitelem Ing. Vladimír Tomášek, RSK Olomouc.

Jako v letošním roce na všem i na tomto klání se podepsala pandemie koronaviru a proto bylo nutno, aby účastníci respektovali všechna epidemiologická doporučení a nařízení vydávaná jak vládou ČR, tak i jednotlivými zaměstnavateli.

Pořadí mužů

1. Ivo Šimek	ČD ZAP Olomouc	113
2. Miroslav Novotný	Nedrážní, Skanska	116
3. Petr Šístek	SŽ CDP Přerov	116

Pořadí žen

1. Martina Boháčková	SŽ OŘ Ústí n.L	121
2. Jitka Chodorová	SŽ OŘ Plzeň	125
3. Jarmila Halounová	DÚ SŽ OŘ Olomouc	130
4. Jana Mračková	SŽ OŘ Praha	147
5. Bohuslava Fajdeková	DÚ ČD Olomouc	150
Šárka Gruszewská	SŽ OŘ Praha	150
7. Renata Dousková	Nedrážní, Ú OSŽ Praha	163

Celorepublikový turnaj nedrážních členů OSŽ v šípkách mužů a žen pro rok 2020

V polovině září uspořádalo Odborové sdružení železničářů Celorepublikový turnaj nedrážních členů OSŽ v šípkách mužů a žen pro rok 2020, které organizačně zajišťoval NeRV OSŽ.

Čestným ředitelem turnaje byl předseda OSŽ Mgr. Martin Malý, hlavním rozhodčím člen Ú OSŽ a NeRV OSŽ Oldřich Sobol (dolní snímek).

Pořadí: Ženy (vlevo, vpravo, uprostřed)

1. Jana Mücková
2. Marie Zahradníčková
3. MUDr. Gabriela Ritterová

Muži (zleva)

1. Miroslav Novotný
2. Lukáš Chromek
3. Tomáš Šlachta

» Ferda a Milda «

...Ještě pomalu, Mildo, neskončily letní prázdniny a už tu máme zase další, to je hrůza!

– No, jo, Ferdo, nedávno jsem náhodou vyslechl telefonní rozhovor dcery, když se ptala kamarádky ze Slovenska, jak prázdniny trávila?

– A co ona na to?

– Že pod stanom... a zvědavá dcera hned nato: „A jak se má Stano?“

– S dětmi je to těžké, Mildo. Ale ta moje je úplně jiná, na takové věci vůbec nemyslí. Do konce začala hrát šachy.

– Neříkej, Ferdo, a jak jsi to zjistil?

– Taký jsem náhodou vyslechl její rozhovor s kamarádkou. Domlouvaly se, jak budou trávit tyhle nucené prázdniny. Říkala jí, že potáhne na E 55!

Kresba František Mikš

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Miroslav Novotný – člen Ústředí OSŽ a místopředseda NeRV OSŽ

Oldřich Lošťák – SŠTO Olomouc

Michael Mareš – vedoucí redaktor čtrnáctideníku OSŽ OBZOR

Stanislav Foltýn – TSS Hulín

Zdeňka Nocarová – DZ Praha